

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№7

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 228 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyulda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Luis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Suv tarkibining wireless waterlight qurilmasi ishlashiga ta'siri va iqtisodiy samaradorligini matematik model asosida tahlil qilish	14
Kungiratbay Sharipov, Ma'ruf Nurmanov	
O'zbekistonda aholi ish bilan bandligini oshirishda davlatning roli	20
Juraqulov Baxrimurod Ilxomovich	
BIM texnologiyasi: zamonaviy qurilish sohasida samaradorlik va shaffoflik omili	26
Usmonov F.B., Rajabova A.Sh.	
Nodavlat oliy ta'lim muassasalarida marketing faoliyati samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish	31
Yuldashov Isomiddin Sidiqov	
Korxona iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda diversifikatsiya strategiyasining roli	35
Alimatova Shoxsanam Abdumalik qizi	
Модели совместного развития человеческого капитала и искусственного интеллекта в цифровую эпоху	40
Явкачев Шохзод Зайниддин углы	
Navigating sustainable development: management challenges and solutions in the oil and gas sector	49
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi	
Banklarda moliyaviy barqarorlikning nazariy asoslari	56
Djalilov G'ayrat Qaxramanovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizm industriyasidan foydalanishda xorijiy mamlakatlar tajribalari	66
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
O'zbekistonda barqaror davlat qarzi siyosatini shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari	71
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Международный опыт сельскохозяйственного налогообложения и возможности его применения в узбекистане	76
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
Economic analysis and development strategy of the composites market in the regions of Uzbekistan	81
S.S.Sidiqov, A.A.G'ulomov, B.R.Tillayeva	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mustaqillikning kutilayotgan istiqbollari va hozirgi natijalari	88
Muxamedov Ravshan Zafarovich	
Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari	93
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich	
Investitsion jozibadorlik konsepsiyasi va uning strategik ahamiyati	99
Otaboyev Axmed Maxsudbek o'g'li	
Beomeditsina signallarini xaar veyvletlari va bo'lak veyvletlari yordamida raqamli ishlash	105
Uraqov Shokir Ulashovich	
Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishning ahamiyati, tartibi va takomillashtirish yo'llari	112
Istamova Sojida Kaxarovna	
The role of all kinds of transports (road, rail, air, and water) in the modern enhancement of tourism logistics in Uzbekistan	117
Egamberdiyeva Yulduz, Turdiyeva Maftuna	
Sanoat korxonalarida kapitalarini samaradorligini oshirishning baholashning zamonaviy usullarining xususiyatlarida nazariy va amaliy farovonlik sari	126
Muradov Botir Xayat	
Инструменты планирования урбанизации: методика анализа планового распределения средств в программе «обод махалля» на основе балльной оценки	136
Салимова Юлдуз Исаковна	
Socio-economic aspects and contemporary theories of higher education finance	141
Karlibaeva Gulshat	

Transformatsiya jarayonida innovatsion bank xizmatlarini rivojlantirish yo'llari.....	147
Absamatov Anvar Ergashovich	
Перспективы цифрового развития сектора материального производства.....	153
С. И. Протасеня, Г. Ж. Аллаева	
«Sustainable logistics practices. Minimizing carbon emissions in global supply chains»	161
Suleymonova Ezoza, Alimova Bonu	
Analyzing the need for Tourism logistics development in Uzbekistan	169
Nigmatova Malika	
Management strategies for sustainable tourism development in emerging destinations (a case study of Samarkand, Issyk-kul, and Khiva).....	177
Sabina Uroкова	
Qashqadaryo viloyatida turizm sohasini strategik rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy asoslari va ularning qo'llanilishi.....	184
Daminova Barno Esanovna	
Опыт турции в управлении миграционными кризисами	189
Бегматов Хусанбек	
Bulutli texnologiyalar orqali korxona buxgalteriya tizimini raqamlashtirish va samaradorlikka erishish.....	193
Soibov Nozimbek Faxriddin o'g'li	
Barqaror rivojlanish doirasida jismoniy shaxslarni kreditlash tizimini isloh qilishning institutstional asoslari.....	197
Xalekeyeva Zoya Pirniyazovna, Akmal Abdurahmonov Nurmamatovich	
Moliyaviy outsorsing xizmatlari bozori rivojlanishini takomillashtirishning swot tahliliga asoslangan innovatsion mexanizmlari	202
San'atbek Komilovich Salayev, Umidbek Komiljanovich Babajanov	
Transformatsiya jarayonlari sharoitida iqtisodiyot tizimi faoliyati va prognozlashning nazariy asoslari	214
Alimov Fazliddin Xalimovich	
Пути совершенствования подхода к финансированию проектов, реализуемых на принципах промышленной кооперации.....	220
Котов В.А., Шадиева Д.Х.	
Yuksalish salohiyatini yuksaltirishda boshqaruv xodimlari qobiliyatidan foydalanish masalalar	225
Ayubxon Qutbiddinov Bosit o'g'li	

YUKSALISH SALOHIYATINI YUKSALTIRISHDA BOSHQARUV XODIMLARI QOBILIYATIDAN FOYDALANISH MASALALAR

Ayubxon Qutbiddinov Bosit o'g'li

PhD tadqiqotchi

Orsid kod: 0009-0007-0928-3448

Annotatsiya: Bugungi kunda tashkilotlar muvaffaqiyatga erishish uchun boshqaruv xodimlarining qobiliyatlarini rivojlantirish va ulardan samarali foydalanish zaruratini anglab yetmoqda. Zamonaviy boshqaruv tizimida rahbarlik qiluvchi kadrlarning malakasi, kompetensiyalari va shaxsiy salohiyati tashkilotning umumiy natijalariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ushbu maqola boshqaruv xodimlarining qobiliyatlarini yuksalish salohiyatini oshirishda qanday foydalanish mumkinligini ko'rib chiqadi.

Kalit so'zlar: Ta'lim va malaka oshirish, Qobiliyatlarni baholash, ma'naviy rag'batlantirish.

Abstract: Today, organizations recognize the necessity of developing and effectively utilizing the capabilities of management personnel to achieve success. In the modern management system, the qualifications, competencies, and personal potential of leaders directly impact the overall results of the organization. This article explores how managerial capabilities can be leveraged to enhance growth potential.

Key words: Education and training, Competency assessment, Moral motivation.

Аннотация: В настоящее время организации осознают необходимость развития и эффективного использования способностей управленческих кадров для достижения успеха. В современной системе управления квалификация, компетенции и личный потенциал руководителей оказывают непосредственное влияние на общие результаты организации. В данной статье рассматриваются способы использования способностей управленческих кадров для повышения потенциала роста.

Ключевые слова: Образование и повышение квалификации, Оценка способностей, Моральная мотивация.

KIRISH

Bugungi kunda tashkilotlarning barqaror rivojlanishi va raqobatbardoshligini ta'minlashda boshqaruv xodimlarining qobiliyatlari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Har bir tashkilotning muvaffaqiyati uning rahbarlari tomonidan belgilangan strategiya va amalga oshirilgan qarorlar bilan bevosita bog'liq. Shu sababli boshqaruv xodimlarining salohiyati va qobiliyatidan to'g'ri va samarali foydalanish tashkilotning umumiy yuksalish salohiyatini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boshqaruv xodimlarining qobiliyatlari nafaqat ichki jarayonlarni boshqarishda, balki tashqi omillarga moslashishda, raqobatbardoshlikni saqlab qolishda va innovatsiyalarni joriy qilishda ham o'zining sezilarli ta'sirini ko'rsatadi. Rivojlanayotgan iqtisodiyot va texnologik o'zgarishlar sharoitida ushbu xodimlarning malakasi va ko'nikmalari tashkilotning strategik maqsadlariga erishishi uchun zarur bo'lgan asosiy omillardan biriga aylanadi. Ushbu maqolada boshqaruv xodimlari qobiliyatlarining ahamiyati, ular orqali tashkilot yuksalish salohiyatini oshirish imkoniyatlari hamda bu jarayonda duch kelinadigan muammolar va ularning yechimlari ko'rib chiqiladi. Maqsad – boshqaruv xodimlarining qobiliyatlarini rivojlantirish va ulardan maksimal darajada foydalanish orqali tashkilotlarning barqaror o'sishini ta'minlash uchun samarali yondashuvlarni ishlab

chiqishdir. Bu mavzuning dolzarbligi boshqaruv xodimlarining kasbiy salohiyatidan samarali foydalanishning tashkilot rivoji va muvaffaqiyatida qanday o'rin tutishini chuqur tahlil qilish zaruriyatidan kelib chiqadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Boshqaruv xodimlarining qobiliyatlari tashkilotning muvaffaqiyati va rivojlanishi uchun asosiy omillardan biridir. Ularning shaxsiy va kasbiy salohiyati nafaqat tashkilotning ichki jarayonlarini boshqarishda, balki tashqi muhit bilan samarali munosabatlar o'rnatishda ham muhim rol o'ynaydi. Quyida boshqaruv xodimlari qobiliyatlarining ahamiyati batafsil ko'rib chiqiladi:

Strategik fikrlash qobiliyati: Boshqaruv xodimlarining strategik fikrlash qobiliyati ularga uzoq muddatli maqsadlarni aniqlash va ushbu maqsadlarga erishish uchun samarali yo'l-yo'riqlarni belgilash imkonini beradi. Strategik fikrlash tashkilotga dinamik va o'zgaruvchan tashqi sharoitlarga moslashishda yordam beradi.

Yetakchilik ko'nikmalari: Samarali boshqaruv jamoani ilhomlantirish, ularga ishonch bag'ishlash va ularni umumiy maqsad sari yetaklash qobiliyatini talab qiladi. Yetakchilik ko'nikmalari kuchli bo'lgan boshqaruvchilar jamoaviy ishni rivojlantirishda va ijobiy ish muhitini yaratishda muhim rol o'ynaydi.

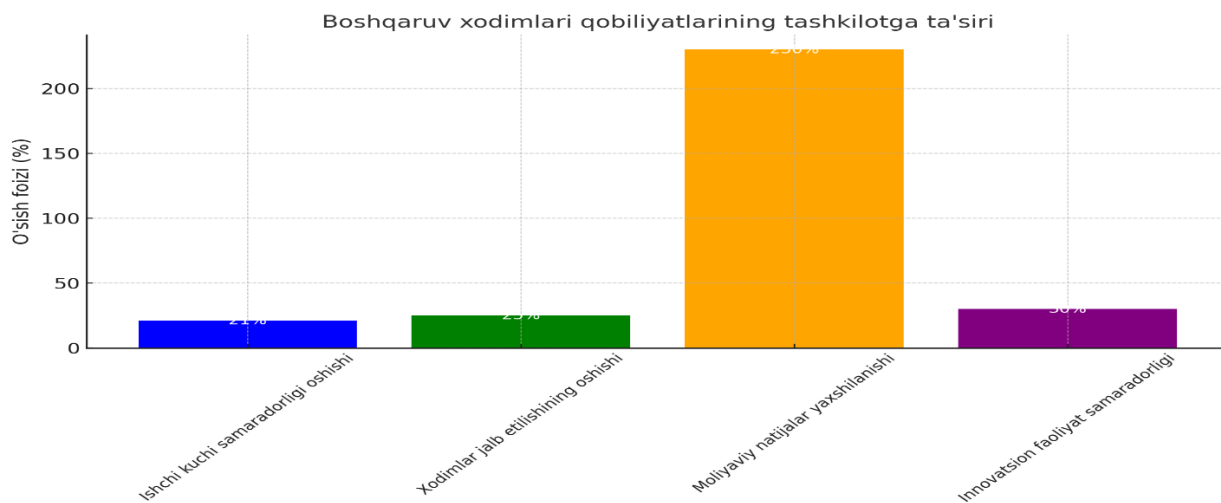
Kommunikatsiya va muloqot: Rahbar xodimlarning samarali muloqot qila olish qobiliyati tashkilot ichidagi hamkorlikni oshiradi va tashqi muhit bilan muvaffaqiyatli aloqalarni ta'minlaydi. Bu nafaqat xodimlar bilan o'zaro tushunishni, balki tashqi tomonlar bilan ham mustahkam hamkorlikni rivojlantiradi.

Muammoni hal qilish va qaror qabul qilish qobiliyati: Kompleks masalalarni hal qilish qobiliyati boshqaruv xodimlarining muvaffaqiyatli bo'lishi uchun asosiy shartlardan biridir. Tezkor va puxta o'ylangan qarorlar qabul qilish tashkilotga vaqt va resurslarni samarali boshqarishda yordam beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada muallif tomonidan qiyosiy tahlil, ilmiy abstraktsiya, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Yuqoridagi diagrammada boshqaruv xodimlari qobiliyatlarining tashkilotga ko'rsatadigan asosiy ta'sir ko'rsatkichlari foizlar bilan tasvirlangan. Unga ko'ra:

Ishchi kuchi samaradorligi boshqaruv qobiliyatlarining oshishi bilan 21% ga yaxshilanadi.

Xodimlar jalb etilishi samarali boshqaruv tufayli 25% ga ortadi.

Moliyaviy natijalar (aksiyadorlik daromadi) 2,3 barobar ko'tariladi.

Innovatsion faoliyat samaradorligi boshqaruvchilar qobiliyati orqali 30% ga oshadi.

Yuksalish salohiyatini oshirishda boshqaruv xodimlarining roli. Boshqaruv xodimlari tashkilotning muvaffaqiyati, samaradorligi va barqarorligini ta'minlashda asosiy o'rinni egallaydi. Ularning qobiliyatlari nafaqat kundalik faoliyatni samarali boshqarishda, balki tashkilotning yuksalish salohiyatini oshirishda ham katta ahamiyatga ega. Quyida bu jarayonda boshqaruv xodimlarining asosiy rollari batafsil yoritiladi:

1. Strategik yetakchilik

Kelajakni rejalashtirish: Boshqaruv xodimlari tashkilotning uzoq muddatli maqsadlarini belgilab, ularga erishish uchun strategik rejalar ishlab chiqadi.

Resurslarni taqsimlash: Resurslarni samarali boshqarish orqali tashkilotning rivojlanish salohiyatini oshirishga hissa qo'shadi.

O'zgarishlarni boshqarish: O'zgaruvchan tashqi muhitga moslashish uchun boshqaruv xodimlari jarayonlarni strategik ravishda o'zgartirishni boshqaradi.

2. Jamoani boshqarish va rivojlantirish

Xodimlarni rag'batlantirish: Samarali boshqaruv xodimlari o'z jamoalarini motivatsiya qiladi va ularning ishga jalb etilish darajasini oshiradi.

Kompetensiyalarni rivojlantirish: Tashkilot xodimlarini malaka oshirish dasturlariga jalb qilish orqali jamoaning umumiy bilim va ko'nikmalarini yaxshilashga ko'maklashadi.

Samarali jamoa muhitini yaratish: Jamoa a'zolari orasida hamkorlikni oshirish va ularni umumiy maqsad sari birlashtirish boshqaruv xodimlarining muhim vazifalaridan biridir.

3. Innovatsiyalarni joriy qilish va rivojlantirish

Yangi g'oyalarni qo'llab-quvvatlash: Innovatsiyalarni rag'batlantirish orqali boshqaruv xodimlari tashkilotning yuksalish salohiyatini kuchaytiradi.

Texnologiyalarni joriy etish: Zamonaviy texnologiyalar va boshqaruv vositalarini qo'llash orqali samaradorlikni oshiradi.

Ijodkorlikni rag'batlantirish: Xodimlarning yangi fikr va yondashuvlarini rivojlantirish uchun mos muhit yaratadi.

Ko'rsatkichlar	Foiz (%)
Strategik rejalashtirish samaradorligi	25%
Xodimlar jalb etilishi	30%
Innovatsion faoliyat samaradorligi	35%
Moliyaviy ko'rsatkichlar yaxshilanishi	230% (2.3 baravar ko'tarilgan)
Ichki jarayonlarni optimallashtirish	40%

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu ko'rsatkichlar boshqaruv xodimlarining qobiliyatlari tashkilotning ichki va tashqi faoliyatiga qanchalik sezilarli darajada ta'sir qilishi mumkinligini tasdiqlaydi. Raqamlardan kelib chiqib, boshqaruv xodimlarining qobiliyatlarini rivojlantirishga e'tibor qaratish tashkilot uchun strategik ahamiyatga ega ekani ko'rinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- Kotler, F.** (2019). *Marketing Management*. Pearson Education. Ushbu kitob boshqaruv xodimlarining strategik qarorlar qabul qilish jarayonidagi roli haqida keng ko'lamli ma'lumotlarni taqdim etadi.
- Drucker, P. F.** (2008). *The Effective Executive*. Harper Business. Boshqaruv xodimlarining samaradorligini oshirish va ularning yuksalish salohiyatini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalarni o'z ichiga oladi.
- Mintzberg, H.** (1990). *The Manager's Job: Folklore and Fact*. Harvard Business Review. Boshqaruv jarayonlarining nazariyasi va amaliyoti haqida chuqur tahlil.
- Collins, J.** (2001). *Good to Great: Why Some Companies Make the Leap and Others Don't*. Harper Business. Tashkilotlarni muvaffaqiyatga olib chiqishda rahbarlarning qobiliyatlari va roli haqida fikr yuritadi.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A.** (2018). *Organizational Behavior*. Pearson. Tashkilot ichidagi odamlarning xatti-harakatlari va boshqaruv xodimlarining ularni boshqarishdagi ahamiyati haqida ma'lumot beradi.
- Covey, S. R.** (1989). *The 7 Habits of Highly Effective People*. Simon & Schuster. Rahbarlik qobiliyatlari va samarali boshqaruvning asosiy tamoyillari haqida keng yoritilgan.
- Northouse, P. G.** (2016). *Leadership: Theory and Practice*. SAGE Publications. Yetakchilik nazariyalari va boshqaruv xodimlarining qobiliyatlarini rivojlantirish usullari haqida fikr yuritadi.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>